

Samenwerking onderwijs- opvang in ontwikkeling

Terwijl de Wet Primair Onderwijs en de Wet Kinderopvang nog heel verschillend zijn ingericht waardoor de samenwerking niet eenvoudig te organiseren is, werken scholen en kinderopvang steeds vaker samen. Veel organisaties creëren één plek waar kinderen zoveel mogelijk één doorgaande ontwikkeling kunnen doormaken, met één pedagogische visie op kinderopvang en onderwijs.

Integrale Kindcentra (IKC's) kunnen op verschillende wijze juridisch worden vormgegeven. Wanneer de kinderopvangorganisatie en de onderwijsinstelling de samenwerking hebben verkend is de volgende stap vaak om een samenwerkingsovereenkomst in te richten waarin de onderling afspraken worden neergelegd. Die afspraken gaan over wat ze gezamenlijk doen, over de bestuurlijke inrichting van het IKC, de middelen, het gebruik van de huisvesting, het team en niet te vergeten de communicatie. Maar ook over wie waarvoor aansprakelijk is, dat informatie wordt uitgewisseld en wat er gebeurt als het misgaat.

De praktijk laat zien dat veel organisaties inmiddels een verdergaande behoefte hebben aan samenwerking. En het wordt duidelijk welke gevolgen dat heeft bij het inrichten van de gezamenlijke organisatie. Een samenwerkingsovereenkomst volstaat dan niet meer. Er wordt gezocht naar andere vormen van samenwerking, bijvoorbeeld door een personele unie in te richten, die de betrokken organisaties op bestuurlijk niveau met elkaar verbindt. Eén toezichthoudend orgaan en één bestuur treden dan op voor beide organisaties. Er zijn ook nog vele andere organisatievormen denkbaar, zoals het inrichten van een holdingstructuur of een coöperatieve vereniging.

Naast de vorm waarin men wil samenwerken is het vooral belangrijk om de samenwerking binnen het IKC vorm te geven. Het inrichten van één team voor kinderopvang en onderwijs kan als instrument dienen om de doorgaande leerlijn met één pedagogische visie te realiseren. De directeur van het IKC vormt in zo'n geval vaak het aanspreekpunt voor ouders van de kinderopvang en de school. Hij of zij treedt ook op namens de werkgever, zowel voor personeel van de kinderopvang als voor onderwijspersoneel, en voert ook het overleg met de medezeggenschapsorganen (de mr, de or en de oudercommissie).

Wanneer er binnen het IKC de ambitie is om één team te vormen waarin zowel medewerkers van de kinderopvang als van de school werkzaam zijn, kan het inrichten van één medezeggenschapsorgaan de interne éénheid verstevigen. Om deze constructie werkbaar in te richten dienen de medezeggenschapsrechten van de Wet primair onderwijs, de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) en de Wet Kinderopvang, toegekend aan personeelsleden en

ouders/verzorgers die bij het IKC betrokken zijn, te worden nageleefd. Dat kan door het opstellen van een gezamenlijk reglement waarin deze rechten worden neergelegd. Zowel de Wet medezeggenschap scholen (WMS) als de WOR kennen de verplichting voor werkgevers om een medezeggenschaps- of OR-reglement vast te stellen.

Bij een gezamenlijke reglement geldt als uitgangspunt dat er een evenwichtige verdeling is van ouders en personeelsleden die de kinderopvang vertegenwoordigen en ouders en personeelsleden die de school vertegenwoordigen. Bij de meeste IKC's zijn er ook nog bovenschoolse medezeggenschapsorganen (de ondernemingsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad) die een rol spelen. In het medezeggenschapsreglement van het IKC kunnen al die deelbelangen een plek krijgen.

Daarbij moeten de verschillende wettelijke rechten die zowel de WOR, de WMS en de Wet Kinderopvang toekent aan personeelsleden en ouders worden opgenomen. Door deze wettelijke rechten alleen toe te kennen aan dat deel van de medezeggenschapsraad die de betrokken sector vertegenwoordigt, ontstaat een reglement waarin samenwerking voorop staat, maar worden er geen extra rechten gecreëerd dan de rechten die uit de verschillende wetten volgen.

Denk bijvoorbeeld aan de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad die het onderwijs vertegenwoordigt en instemming verleent voor de vaststelling van de formatie van de school. Beleid omtrent de beoordelingssystematiek dient voorgelegd te worden aan zowel de personeelsgeleding van de school als van de kinderopvang, nu zowel de WOR als de WMS hiervoor een instemmingsrecht toekent. Eén gezamenlijke medezeggenschapsraad, een mooi instrument om de samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs verder vorm te geven!

Deze bijdrage is geschreven door Trudy Spaans, advocaat onderwijs- en arbeidsrecht bij TeekensKarstens advocaten en notarissen